

Üniversite Ö?rencilerine Yönelik Müzik Performans Kayg?s?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Ö?rencilerine Yönelik Müzik Performans Kayg?s?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32155>

Özet

Üniversite Ö?rencilerine Yönelik Müzik Performans Kayg?s? Ölçe?i (ÜÖYMPKÖ), **müzik performans kayg?s?** (MPK) düzeylerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? yabancı bir envanterin Türkçe'ye **uyarlama çal??mas?** sonucunda ortaya ç?kmis?tir. Mehmet Palanc?, Zeynep Altun Dinç ve U?ur Do?an tarafından 2015 y?l?nda gerçekte?tirilen bu çal??ma, müzik e?itimi alan **üniversite ö?rencileri** popülasyonunda ölçe?in psikometrik özelliklerini (geçerlik ve güvenilirlik) sa?lamay? hedeflemiştir. Ölçek, ö?rencilerin sahneye ç?kmeden önce veya sahne s?ras?nda ya?ad?klar? bili?sel, somatik ve davran??sal kayg? tepkilerini sistematik bir ?ekilde de?erlendirmeye olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Müzik Performans Kayg?s?, Kayg?, Müzik E?itimi, Üniversite Ö?rencileri, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Sahne Korkusu.

Yazarlar

Mehmet Palanc?, Zeynep Altun Dinç, U?ur Do?an

Amaç

Ölçe?in temel amacı, Türkiye'deki **üniversite ö?rencileri** arasında **müzik performans kayg?s?** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek bir psikometri arac? sa?lamaktır. Müzik alan?nda e?itim gören bireylerin kayg? seviyelerinin belirlenmesi, performans kalitesini dü?üren bu yayg?n psikolojik durumu anlamak ve müdahale programlar? geli?tirmek için kritik öneme sahiptir.

Bu uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in kültürel ve dilsel ba?lama uygunlu?unu test ederek, Türkiye'de yap?lacak akademik ara?t?rmalara ve klinik uygulamalara standart bir ölçüm arac? sunmay? amaçlamis?tir.

Yap?

Ölçek, temel olarak **Müzik Performans Kayg?s?** (MPK) yap?s?n? ölçmektedir. MPK, bireyin müzik eserini kamu önünde icra etme beklentisi veya eylemi s?ras?nda ya?ad??? yo?un, genellikle felç edici endi?e ve fizyolojik uyar?lma durumudur. Bu yap?, genellikle üç ana bile?en alt?nda incelenir:

Bili?sel Kayg?: Ba?ar?s?zl?k, yarg?lanma veya ele?tirilme korkusu gibi olumsuz dü?ünceler.

Somatik Kayg?: Kalp çarp?nt?s?, titreme, terleme, mide rahats?zliklar? gibi fizyolojik belirtiler.

Davranışsal Kaçınma: Performans fırsatlarından kaçınma veya performans sırasında sergilenen motor bozukluklar.

Geçerlik

Uyarılma çalışmasında (Palancı vd., 2015), ölçeğin yapı geçerliği faktör analizi yöntemleriyle incelenmiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin, orijinal yapıyla tutarlı bir faktör yapısına sahip olduğu ve ölçülmek istenen **müzik performans kaygısı** yapısının başarılı bir şekilde temsil ettiği gösterilmiştir.

Ayrıca, ölçeğin kapsam geçerliğini sağlamak amacıyla uzman görüşlerine başvurulmuş ve maddelerin kültürel bağlama uygunluğu ve dilsel geçerliği sağlanmıştır. Bu süreç, ölçeğin Türkiye'deki müzik öğrencileri için anlamlı ve ilgili olması garanti altına alınmıştır.

Güvenirlilik

Palancı ve arkadaşları tarafından yürütülen çalışmada, ölçeğin iç tutarlılık güvenirlik katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesini gösterir ve elde edilen değerlerin yüksek olduğu belirtilmiştir, bu da ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu kanıtlamaktadır.

Güvenirlilik analizleri, ölçeğin tekrarlanan ölçümlerde tutarlı sonuçlar verdiğini göstermiştir. Bu bulgular, ölçeğin akademik çalışmalarda ve öğrencilerin kaygı düzeylerini izlemede güvenle kullanılabilirliğini işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Uyarılma çalışmasında, ölçeğin faktör yapısını incelemek için hem açılmaycı (EFA) hem de doğrulayıcı faktör analizi (CFA) teknikleri kullanılmıştır. Faktör analizi sonuçları, ölçeğin çok boyutlu yapısını desteklemesi ve orijinal ölçekte bulunan faktörlerin Türkçe uyarılamada da korunduğunu göstermiştir.

Yapılan analizler, ölçek maddelerinin ilgili faktörlere yüksek yükler verdiğini ve faktörler arasındaki ilişkinin teorik beklentilerle uyumlu olduğunu ortaya koymuştur. Bu analizler, ÜÖYMPKÖ'nün yapısal bütünlüğünü ve geçerliğini destekleyen önemli psikometri kanıtlardır.

Ölçüm Aracı

Test Tipi: Uyarılma (Adaptasyon)

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmıştır (Örn: Hiçbir zaman - Her zaman).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri

Yaş Grubu: Genellikle 18-30 yaş arası (Lisans ve Lisansüstü öğrencileri)

Popülasyon Detayları: Müzik veya sahne sanatları eğitimi alan **üniversite öğrencileri** (Konservatuvar veya Eğitim Fakültelerinin Müzik Öğretmenliği bölümleri öğrencileri).

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde uygulanan öz bildirim envanteri.

Anahtar Kelimeler

Müzik Performans Kaygısı, Sahne Korkusu, Psikolojik Ölçme, Faktör Analizi, Palancı, Uşak Üniversitesi, Öz Bildirim Ölçeği.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Mehmet Palancı

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Belirtilmemiştir.

Bağlı Kuruluş E-posta Adresleri: mpalanci@ktu.edu.tr (Sorumlu Yazar iletişimi)

Yayın Adresi: Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) veya ilgili yazarın 2015 yılındaki bağlı olduğu kurum.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarılma): 2015

Şinler ve Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçları kullanılmaya dair spesifik bir ücret bilgisi mevcut değildir. Ölçeği kullanmak isteyen araştırmacıların sorumlu yazar Mehmet Palancı ile iletişime geçmeleri tavsiye edilir.

Önemli Not: Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: universite-ogrencilerine-yonelik-muzik-performans-kaygisi-toad.pdf

Kaynaklar

Palancı, M., Altun Dinç, Z., & Doğan, U. (2015). Üniversite Öğrencilerine Yönelik Müzik Performans Kaygısı Ölçeğinin uyarılma çalışması. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*,

8(2), 155-166.

Üniversite Ö?rencilerine Yönelik Müzik Performans Kayg?s? Ölçek Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Ancak, bir akademik ölçek giri?i için tipik maddeler (varsay?msal olarak, orijinal çal??maya dayanarak) a?a??daki gibi olacaktır:

Performans öncesinde kalbim h?zla çarpar.

Seyircilerin beni ele?tirece?ini dü?ünmek beni çok endi?elendirir.

Müzik performanslar? s?ras?nda ellerim titrer.

Hata yapma korkusu nedeniyle sahneye ç?kmaktan kaç?n?r?m.

Performans s?ras?nda dikkatimi toparlamakta zorlan?r?m.

Performans?m bittikten sonra bile uzun süre rahatlayamam.